Advies nr 48/2016 van 21 september 2016

Betreft: advies m.b.t. het voorontwerp van wet inzake elektronische identificatie (CO-A-2016-032)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jan DEPREST, voorzitter van de Federale Overheidsdienst ICT, ontvangen op 13/05/2016;

Gelet op de aangepaste teksten van het voorontwerp ontvangen op 25/05/2016, 13/07/2016 en 14/09/2016 en gelet op de bijkomende toelichting, ontvangen op 22/08/2016;

Gelet op het verslag van de heer Ivan VANDERMEERSCH;

Brengt op 21 september 2016 het volgend advies uit:

VOORAFGAANDE OPMERKING

De Commissie vestigt er de aandacht op dat er recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming persoonsgegevens werd uitgevaardigd: de algemene Verordening betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en de Richtlijn voor Politie en Justitie. Deze teksten verschenen in het Europese Publicatieblad van 4 mei 2016[1].

De verordening, meestal GDPR (general data protection regulation) genaamd, is van kracht geworden twintig dagen na publicatie, nl. op 24 mei 2016 en wordt, twee jaar later, automatisch van toepassing: 25 mei 2018. De richtlijn voor politie en justitie moet via nationale wetgeving omgezet worden tegen uiterlijk 6 mei 2018.

Voor de Verordening betekent dit dat vanaf 24 mei 2016, en gedurende de termijn van twee jaar voor de tenuitvoerlegging, op de lidstaten enerzijds een positieve verplichting rust om alle nodige uitvoeringsbepalingen te nemen en anderzijds ook een negatieve verplichting, de zogenaamde “onthoudingsplicht”. Laatstgenoemde plicht houdt in dat er geen nationale wetgeving mag worden uitgevaardigd die het door de Verordening beoogde resultaat ernstig in gevaar zou brengen. Ook voor de Richtlijn gelden gelijkaardige principes.

Het verdient dan ook aanbeveling om desgevallend nu reeds op deze teksten te anticiperen. En het is in de eerste plaats aan de adviesaanvrager(s) om hier rekening mee te houden in zijn (hun) voorstellen of ontwerpen. De Commissie heeft in onderhavig advies, in de mate van het mogelijke en onder voorbehoud van mogelijke bijkomende toekomstige standpunten, alvast gewaakt over de hoger geschetste negatieve verplichting.

I. CONTEXT

1. Het voorontwerp van wet inzake elektronische identificatie, hierna het voorontwerp, omvat 2 luiken. Het eerste luik bevat een aantal maatregelen die nodig zijn om hoofdstuk II toe te passen van de verordening (EU) nr. 910/2014 van 23 juli 2014 van het Europees Parlement en de Raad

[1] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ:L:2016:119:TOC

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2016%3A119%3ATOC)

betreffende de elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van de Richtlijn 1999/93/EG, (hierna de verordening 910/2014).

2. In het tweede luik wordt, voor wat België betreft, de elektronische identificatie voor overheidstoepassingen juridisch onderbouwd.

3. Elektronische identificatie geschiedt via digitale systemen en gaat gepaard met de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens. De bepalingen van de WVP zijn er dus van toepassing. De analyse beperkt zich tot de artikelen welke aanleiding geven tot de verwerking van persoonsgegevens.

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

A. TOEPASSING VAN HOOFDSTUK II VAN DE VERORDENING 910/2014

Algemeen

4. Om van elektronische diensten gebruik te kunnen maken, is meestal een elektronische identificatie en authenticatie vereist. Deze laatsten vormen een struikelblok voor het grensoverschrijdend gebruik van elektronische diensten omdat een burger zijn elektronische identificatiemiddel (hierna EIM) niet kan gebruiken omdat zijn nationaal stelsel voor elektronische identificatie en authenticatie niet in de andere lidstaten is erkend. De verordening 910/2014 wil dit obstakel, alleszins voor wat identificatie en authenticatie t.o.v. openbare sector betreft, uit de wereld helpen. Hoofdstuk II bepaalt hoe dat zal gebeuren, namelijk door een systeem van verplichte wederzijdse erkenning van EIM uit te werken[1]. De aldus erkende buitenlandse EIM moeten ongehinderd in België kunnen worden gebruikt. In uitvoeringsverordeningen worden meer gedetailleerde regels vastgelegd met het oog op de concrete tenuitvoerlegging van dit systeem van wederzijdse erkenningen. Ter illustratie:

a) De uitvoeringsverordening (EU) nr. 2015/1501 handelt over het zogenaamde "interoperabiliteitskader" (dat tot doel heeft de interoperabiliteit te waarborgen van de stelsels voor elektronische identificatie die de lidstaten bij de Europese Commissie aanmelden). Deze uitvoeringsverordening legt ook regels vast betreffende de beveiliging van de gegevens en legt hierbij een belangrijke verantwoordelijkheid bij de zogenaamde "knooppunten"[2].

[1] Artikel 7 van de verordening 910/2014 bevat de voorwaarden waaraan een stelsel voor elektronische identificatie moet voldoen om in aanmerking te komen voor aanmelding bij de Europese Commissie. Uiterlijk een jaar na de bekendmaking door de Europese Commissie van de aangemelde stelsels voor elektronische identificatie, moeten deze worden erkend (artikelen 6.1 en 9.2 van de verordening 910/2014).

[2] In België neemt Fedict de rol van "knooppunt" op zich (artikel 10 voorontwerp).

b) In de uitvoeringsverordening (EU) nr. 2015/1502 zijn minimale technische specificaties, normen en procedures vastgelegd aan de hand waarvan het betrouwbaarheidsniveau van een EIM kan worden bepaald. Deze uitvoeringsverordening bevat ook regels inzake 'aanvraag en registratie', 'bewijs en identificatie van identiteit', 'uitgifte en activering'.

5. De Commissie stelt verder vast dat in het kader van cross-border identificatie en authenticatie, niet het Rijksregisternummer maar de STORK-ID (aangemaakt op basis van het Rijksregisternummer) meegestuurd wordt. Aldus de bijkomende informatie vanwege de steller van het voorontwerp, die de Commissie op 22 augustus 2016 ontving, is België op dit vlak geen alleenstaand geval en werkt elk Europees land met een uniek transnationaal nummer om zijn burgers te identificeren in een transnationale context[3]. Om het onderscheid tussen het gebruik van een uniek nummer in de cross-border identificatie en intra-border identificatie duidelijk te maken, wordt de memorie best aangevuld met de bijkomende informatie die de steller van het voorontwerp dienaangaande op 22 augustus 2016 aan de Commissie verstrekte.

Artikel 5, § 1, voorontwerp

6. Eigenlijk is dit een louter wetstechnische ingreep waardoor alle Belgische regelgeving die het gebruik van Belgische EIM voorschrijft om toegang te krijgen tot een elektronische dienst, in overeenstemming wordt gebracht met de verordening 910/2014, zonder dat individuele bepalingen van de Belgische regelgeving moeten worden aangepast. Ingevolge deze bepaling zullen erkende buitenlandse EIM met hetzelfde betrouwbaarheidsniveau als het Belgische EIM, moeten worden toegelaten.

7. Gelet op de bepalingen van de verordening 910/2014 enerzijds en het feit dat de equivalentie beperkt is tot EIM met hetzelfde betrouwbaarheidsniveau als datgene vereist door de Belgische regelgeving anderzijds, roept dit geen specifieke WVP-problemen op. Louter volledigheidshalve vestigt de Commissie er de aandacht op dat erover moet worden gewaakt dat de veiligheid van de keten via dewelke het identificatie- en authenticatieproces aan de hand van het buitenlands EIM geschiedt, wordt verzekerd en dat er een volledig auditspoor beschikbaar is. Dit vereist dat alle schakels in de keten kunnen worden opgespoord en dat er afspraken en/of garanties tussen alle schakels in de keten worden gemaakt (circles of trust).

[3] Op de vraag of een dergelijk systeem in ons land niet tot een ongelijke behandeling leidt omdat Belgen 'intern' verplicht worden om hun rijksregisternummer te verstrekken terwijl dit bij cross-border identificatie niet het geval is, antwoordt de steller het volgende: *"Iedereen die in het Rijksregister is opgenomen wordt door de gemachtigde Belgische instanties op unieke wijze geïdentificeerd aan de hand van het rijksregisternummer. Diezelfde personen worden in een Europese, transnationale context geïdentificeerd aan de hand van een afgeleid nummer. Het gaat dus om dezelfde mensen die in een andere context op een andere manier worden geïdentificeerd. (…) Deze werkwijze geldt voor elke persoon op dezelfde wijze (binnen België Rijksregisternummer, buiten België en binnen EU op een andere manier) (…)".*

Artikel 5, § 2, voorontwerp

8. Overweging 17 – heeft betrekking op artikel 7, f), tweede lid van de verordening 910/2014 - spoort de lidstaten aan om de privé-sector aan te moedigen gebruik te maken van aangemelde EIM.

9. Artikel 5, § 2, van het voorontwerp maakt gebruik van de mogelijkheid die artikel 7, f), tweede lid, van de verordening 910/2014 biedt, namelijk om het benutten door de privé-sector van aangemelde EIM te onderwerpen aan voorwaarden. De Koning wordt belast met het vaststellen van deze voorwaarden.

10. Het is momenteel voor de Commissie onmogelijk in te schatten wat voor impact dit zal hebben op het vlak van verwerking van persoonsgegevens. M.b.t. dit koninklijk besluit wordt dan ook best voorafgaandelijk het advies van de Commissie ingewonnen.

11. Artikel 11.1 van de Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1501 van de Europese Commissie van 8 september 2015[4] bepaalt dat bij een **grensoverschrijdende** transactie een minimaal pakket aan persoonsidentificatiegegevens – opgesomd in de bijlage - moet worden meegestuurd. Dit pakket bevat **verplicht**: de huidige familienaam of familienamen, de huidige voornaam of voornamen, de geboortedatum en een unieke identificatiecode, door de lidstaat van verzending vastgesteld volgens de technische specificatie voor grensoverschrijdende identificatie, zodanig dat deze zo lang mogelijk stabiel blijft. Volgende gegevens zijn **optioneel**: voornaam of voornamen en familienaam of familienamen bij geboorte, geboorteplaats, huidig adres en geslacht.

12. De formulering van deze uitvoeringsverordening maakt geen onderscheid tussen een grensoverschrijdende authenticatie ten behoeve van een openbare dienst en deze ten behoeve van de private sector.

13. Vraag is of de Koning in toepassing van artikel 7, f), tweede lid van de verordening 910/2014 als voorwaarde kan bepalen dat een beperkter pakket van persoonsidentificatiegegevens zal worden meegestuurd wanneer de authenticatie aan de hand van het EIM gebeurt ten behoeve van een speler uit de private sector.

14. Indien niet, dan betekent dit concreet dat informatiegegevens van het Rijksregister worden verstrekt (zie artikel 7 van het voorontwerp) aan buitenlandse commerciële ondernemingen. Op basis van de actuele wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*,

[4] Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1501 van de Commissie van 8 september 2015 *betreffende het interoperabiliteitskader bedoeld in artikel 12, lid 8, van Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt*, genomen ter uitvoering van de artikelen 9 en 12 verordening 910/2014.

komen commerciële ondernemingen – ongeacht of het buitenlandse dan wel Belgische ondernemingen betreft - niet in aanmerking om informatie uit het Rijksregister te verkrijgen of om het Rijksregisternummer te gebruiken.

15. De Commissie maakt van de gelegenheid gebruik om de aandacht te vestigen op de problematiek van de optioneel mee te sturen gegevens. Vooraleer deze worden meegestuurd, zal voorafgaandelijk moeten worden gecontroleerd of het meesturen ervan in het licht van het nagestreefde doeleinde proportioneel is en zo ja, welke van deze gegevens proportioneel zijn (artikel 4, § 1, 3°, WVP). Uit artikel 7 van het voorontwerp blijkt dat de Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie (hierna Fedict) zal instaan voor het meesturen ervan. Het is bijgevolg Fedict die erover moet waken dat het proportionaliteitsbeginsel wordt gerespecteerd. De Commissie is van oordeel dat het niet aan Fedict als technisch knooppunt is om te bepalen welke optionele gegevens in een concreet geval proportioneel zijn. De Commissie of het bevoegde sectorale comité zijn beter geplaatst om daarover te beslissen en dit wordt dan ook best in de regelgeving opgenomen. Hoe dan ook is het aangewezen vooraleer tot de effectieve verzending van optionele gegevens over te gaan de betrokkene te informeren zodat hij de mogelijkheid heeft de operatie stop te zetten wanneer hij van oordeel is dat de verstrekking van een of meer optionele gegevens niet ter zake dienend is.

Artikel 6, § 1, voorontwerp

16. Uit artikel 6.1. van de verordening 910/2014 blijkt dat de verplichte wederzijdse erkenning enkel speelt voor de EIM waarvan het betrouwbaarheidsniveau gelijk of hoger is dan het betrouwbaarheidsniveau dat door de openbare dienst als voorwaarde wordt gesteld en voor zover dit niveau substantieel of hoog is. Ingeval van een betrouwbaarheidsniveau “laag” is de erkenning facultatief (artikel 6.2. van de verordening 910/2014).

17. Het is met het oog hierop dat artikel 6, § 1, van het voorontwerp overheden die online diensten aanbieden verplicht om het noodzakelijke betrouwbaarheidsniveau, vereist om toegang te krijgen tot deze diensten, te bepalen. Dit is noodzakelijk om te kunnen vaststellen of de wederzijdse erkenning van EIM van toepassing is en in positief geval, aan de hand van welke EIM toegang moet worden verleend.

18. De overheid (= verantwoordelijke voor de verwerking) die een onlinedienst aanbiedt is het best geplaatst om het vereiste betrouwbaarheidsniveau in te schatten. Zij zal een grondige analyse moeten maken waarbij o.a. rekening wordt gehouden met de hoeveelheid van gegevens die per persoon worden verzameld, aantal personen waarvan gegevens worden verzameld, de aard van de gegevens die worden verzameld (gevoelig of niet), risico op toegang tot /wijziging/vernietiging van de

gegevens door onbevoegden en de schade die daardoor kan worden veroorzaakt, worden alleen leesrechten of ook schrijfrechten verleend, kunnen derden ten behoeve van een derde toegang hebben/handelingen stellen...

Artikel 6, § 2, voorontwerp

19. Het bepalen van het betrouwbaarheidsniveau van de EIM[5] die door Fedict zullen worden aangemeld, is een beslissing met verstrekkende gevolgen voor alle overheidsdiensten die elektronische diensten ter beschikking stellen. Wanneer het betrouwbaarheidsniveau van een EIM als "substantial" of "high" wordt bepaald en aldus wordt aangemeld, zullen de Belgische overheidsdiensten die toegang verlenen op basis van EIM met dergelijke niveau verplicht zijn om de aangemelde buitenlandse EIM van hetzelfde niveau toe te laten, wat voor problemen kan zorgen.

20. Om te vermijden dat Belgische overheden voor een voldongen feit worden gesteld, is de verplichting in hoofde van Fedict om, voorafgaand aan de bepaling van het betrouwbaarheidsniveau en de aanmelding, overleg te plegen met zoveel mogelijk betrokken spelers via het College van voorzitters van de Federale en Programmatorische Overheidsdiensten, het College van afgevaardigd bestuurders van de instellingen van sociale zekerheid en het College van afgevaardigd bestuurders van de federale instellingen van openbaar nut, een goede zet. Het laat Fedict toe om, vooraleer tot aanmelding over te gaan, tot een weloverwogen afweging te komen die rekening houdt met zowel technische als praktische aspecten.

Artikel 7 voorontwerp

21. Paragraaf 1 van dit artikel belast Fedict n.a.v. een grensoverschrijdende identificatie met het verstrekken van de verplichte en optionele persoonsidentificatiegegevens zoals bepaald in de uitvoeringsverordening (EU) 2015/1501. Met het oog hierop verleent artikel 7, §§ 2 en 3 van het voorontwerp Fedict toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister.

22. Er wordt dus afgeweken van de principiële bevoegdheid van het Sectoraal comité van het Rijksregister zoals voorzien door de wet van 8 augustus 1983. De wetgever kan via een rechtsnorm van gelijke rang uitzonderingen voorzien op de procedure opgelegd door de wet van 8 augustus 1983[6].

---

[5] In uitvoeringsverordening (EU) nr. 2015/1502 zijn minimale technische specificaties, normen en procedures vastgelegd aan de hand waarvan het betrouwbaarheidsniveau kan worden bepaald.

[6] Zie in verband met deze problematiek ook randnummers 22 en 23 van het advies van de Commissie nr.15/2006 van 14 juni 2006 *betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de medewerking aan de vereniging belast met de registratie van de kilometerstand van voertuigen.*

23. De verplicht mee te sturen identificatiegegevens zijn opgenomen op de chip van de eID. In theorie zouden deze gegevens kunnen worden uitgelezen en vervolgens meegestuurd. Dit is echter geen optie gelet op het feit dat:

- naar alle waarschijnlijkheid ook andere EIM dan de eID zullen worden aangemeld;
- de eID ook op een niet-verbonden manier zal worden gebruikt waardoor het uitlezen van de chip niet mogelijk is.

24. De meest praktische manier om die gegevens mee te sturen, is dus een beroep te doen op de relevante authentieke bron, namelijk het Rijksregister. Fedict zal de verplichte gegevens alleen ophalen uit het Rijksregister. Hij haalt ze niet op voor eigen gebruik maar voor mededeling aan buitenlandse overheids- en/of privé-instanties. Men zou kunnen stellen dat er een oneigenlijke mededeling van informatiegegevens van het Rijksregister wordt georganiseerd ten behoeve van instanties die op basis van de wet van 8 augustus 1983 niet in aanmerking komen om dergelijke mededeling te verkrijgen. In het licht hiervan oordeelt de Commissie dat het raadzaam is om de mededeling van de gegevens uit het Rijksregister aan buitenlandse spelers wettelijk te regelen om iedere discussie te vermijden.

25. Voor wat de verplicht te verstrekken identificatiegegevens betreft, stelt er zich gelet op het bepaalde in de uitvoeringsverordening (EU) 2015/1501, geen probleem qua finaliteit en proportionaliteit. Voor wat de optioneel mee te delen identificatiegegevens betreft, ligt dit enigszins anders. Daar zal geval per geval moeten worden beoordeeld of de verstrekking van de optionele gegevens, rekening houdend met het doeleinde, proportioneel is. In dat geval zal voorafgaandelijk het advies van het bevoegde sectorale comité of toezichthoudende autoriteit moeten worden ingewonnen. N.a.v. de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 26 april 2016 *betreffende de bescherming van de natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG*, kunnen de Commissie en haar sectorale comités worden hervormd. De voorgestelde formulering zou een onafhankelijke toetsing van de proportionaliteit moeten waarborgen, ongeacht hoe die hervorming uitvalt. In dit verband verwijst de Commissie naar haar opmerking in randnummer 15.

26. Wat met het oog op transparantie vanwege Fedict mag worden verwacht, is dat hij vooraleer de identificatie- en authenticatie procedure te starten, aan de betrokkene meldt welke minimale identificatiegegevens ingevolge de door uitvoeringsverordening (EU) 2015/1501 opgelegde verplichting moeten worden meegestuurd en dat deze gegevens daartoe uit het Rijksregister zullen worden opgehaald. Vervolgens moet de betrokkene die niet wenst dat die mededeling gebeurt, de mogelijkheid hebben om de procedure niet op te starten.

27. Vermits deze paragraaf een uitzondering vormt op de bepalingen van de wet van 8 augustus 1983, is het aangewezen om terminologisch bij die wet aan te sluiten en de passage:

> *"... heeft de federale overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie het recht om de nodige gegevens op te halen in het Rijksregister".*

te vervangen door

> *" ... wordt de federale overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie gemachtigd om de in § 1 bedoelde gegevens op te halen in het Rijksregister.*

28. Door "*de nodige gegevens*" te vervangen door de "*in § 1 bedoelde gegevens"*, wordt benadrukt dat de toegang beperkt is tot de gegevens die deel uitmaken van het minimale gegevenspakket zoals vastgesteld in de bijlage van de uitvoeringsverordening (EU) 2015/1501.

29. Paragraaf 3 anticipeert op een eventuele toekomstige uitbreiding van de optionele gegevens die ingevolge de verordening 910/2014 of haar uitvoeringsverordening zou mogelijk worden, door daarvoor reeds door deze wet in een toegang tot het Rijksregister te voorzien. Net zoals dat voor paragraaf 2 het geval was, wordt de formulering ervan best in overeenstemming gebracht met de terminologie gehanteerd in de wet van 8 augustus 1983. Er wordt dan ook voorgesteld om de tekst van deze paragraaf als volgt te vervangen:

> *"Om te voldoen aan een verplichting van de verordening 910/2014 of één van haar uitvoeringshandelingen die de uitwisseling van bijkomende persoonsidentificatiegegevens mogelijk maakt, wordt de Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie gemachtigd, na advies van het bevoegde sectorale comité of de toezichthoudende autoriteit zoals bedoeld in hoofdstuk VI van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, om de overeenkomstige gegevens op te halen in het Rijksregister".*

Artikel 8 voorontwerp

30. Dit artikel organiseert het toezicht en de controle op de aangemelde stelsels van elektronische identificatie.

31. De Commissie stelt vooreerst vast dat het voorontwerp niet aangeeft welke instantie de rol van toezichthoudend orgaan zal opnemen. De steller van het voorontwerp vermelde hierover in zijn bijkomende toelichting van 22/08/2016 het volgende: *"Wij zijn er ons van bewust dat deze bevoegdheid zo snel mogelijk aan een neutraal orgaan met de nodige expertise moet worden toegewezen en zullen hier dan ook een prioriteit van maken."* De Commissie onderschrijft dit standpunt, en zij is van oordeel dat de aanduiding van dit orgaan best in het voorontwerp gebeurt. In de mate dat Fedict medeverantwoordelijk is voor een EIM, namelijk de EID, lijkt het niet aangewezen dat het de rol van toezichthoudend orgaan op zich neemt.

32. Artikel 10 van de verordening 910/2014 bepaalt dat indien de integriteit van delen van het stelsel voor elektronische identificatie en authenticatie geschonden is, de aanmeldende lidstaat deze onverwijld moet opschorten of intrekken en de Europese Commissie en de andere lidstaten daarvan informeren. Artikel, 8, § 5, van het voorontwerp bepaalt dat het toezichthoudend orgaan een aangemeld systeem voor elektronische identificatie kan intrekken of opschorten indien de integriteit ervan geschonden is. Het is niet duidelijk wie zal instaan voor de melding aan de Europese Commissie en de andere lidstaten. Om ieder misverstand te vermijden moet worden gepreciseerd wie deze melding zal doen, gelet op het belang van deze melding en de eventuele nefaste gevolgen op het vlak van gegevensverwerking indien deze niet gebeurt.

33. Artikel 8, §§ 3 en 4, van het voorontwerp regelen de situatie waarin het toezichthoudend orgaan vaststelt dat de uitgever van een EIM of de partij die de authenticatieprocedure uitvoert de eisen van de verordening 910/2014 niet respecteert. Het gaat dus kennelijk om inbreuken die niet direct een impact hebben op de integriteit van het proces. In zoverre dit betekent dat er geen risico bestaat dat de persoonsgegevens die in het kader van het proces worden verwerkt in gevaar komen (verlies, ongeoorloofde wijziging, ongeoorloofde toegang, diefstal), is het niet problematisch dat de betrokken instantie de tijd krijgt om zich opnieuw te conformeren. De Commissie oordeelt dat vanaf het ogenblik dat de inbreuk de verwerkte persoonsgegevens in gevaar brengt, de mogelijkheid moet worden voorzien dat het stelsel onmiddellijk kan worden opgeschort of ingetrokken, in afwachting dat de betrokken instantie zich in regel stelt. In het licht van artikel 16 WVP kan moeilijk worden verantwoord dat men een systeem dat niet langer voldoet aan de gestelde eisen, verder laat functioneren.

B. ELEKTRONISCHE IDENTIFICATIE VOOR BELGISCHE OVERHEIDSTOEPASSINGEN.

Artikel 11, § 3, voorontwerp

34. In deze paragraaf wordt weerom afgeweken van de bevoegdheid van het Sectoraal comité van het Rijksregister zoals geregeld door de wet van 8 augustus 1983. Er wordt een wettelijke machtiging verleend aan Fedict om het Rijksregisternummer te gebruiken. Er wordt echter niet gemotiveerd waarom deze wettelijke uitzondering noodzakelijk is. In de toelichting bij deze bepaling wordt trouwens gemeld dat Fedict reeds door het Sectoraal comité van het Rijksregister gemachtigd werd om het Rijksregisternummer voor authenticatiedoeleinden te gebruiken. Deze paragraaf is dus overbodig en dient te worden geschrapt.

Artikel 12 voorontwerp

35. Dit artikel biedt de mogelijkheid toegang te verkrijgen tot digitale overheidstoepassingen op basis van een dienst voor elektronische identificatie, geleverd door spelers die geen openbare instanties zijn. Tegen dit beginsel *an sich* heeft de Commissie geen bezwaar[7]. Ten gronde kan de Commissie zich momenteel niet uitspreken vermits de procedure, de voorwaarden en de gevolgen van de erkenning door de Koning worden bepaald. Er wordt voorzien dat m.b.t. het te nemen koninklijk besluit het advies wordt ingewonnen van het bevoegde sectoraal comité of de toezichthoudende autoriteit. Inzake is het aangewezen dat het advies van de toezichthoudende autoriteit, normaliter de Commissie dus, wordt ingewonnen en niet zozeer dat van een sectoraal comité. Het is positief dat, naar analogie met artikel 6, § 2, van het voorontwerp, een voorafgaande raadpleging van de betrokken spelers wordt opgelegd (zie ook randnummer 21).

36. Niettegenstaande artikel 12, § 2, van het voorontwerp de Koning belast met het bepalen van de procedure, de voorwaarden en de gevolgen van de erkenning, worden er enkele aspecten op ondubbelzinnige wijze in artikel 12, § 5, van het voorontwerp geregeld. In de eerste plaats wordt uitdrukkelijk bepaald dat de aanbieder van een erkende dienst voor elektronische identificatie door de wet gemachtigd wordt om het Rijksregisternummer te gebruiken. Uit de memorie blijkt dat dit gebruik beperkt is tot het toegangs- en gebruikersbeheer via de Federale Authentication Service (FAS) voor overheidsdiensten. Verder wordt in de memorie gesignaleerd dat indien een erkende aanbieder het Rijksregisternummer buiten het kader waarvoor hij erkend werd, wenst te gebruiken, hij daartoe bij het bevoegde sectorale comité een machtiging zal moeten aanvragen. Duidelijkheidshalve en om

[7] In dezelfde lijn: de Commissie adviseerde gunstig in haar advies 20/2014 van 19 maart 2014 *betreffende het ontwerp van Koninklijk besluit tot vaststelling van de voorwaarden, de procedure en de gevolgen van de erkenning van aanmeldingsdiensten voor digitale overheidstoepassingen die gebruik maken van niet-verbonden aanmeldingsmiddelen*, dat de inschakeling mogelijk maakt van aanmeldingsdiensten uit de private sector.

misverstanden te vermijden wordt de beperking van het gebruik van het Rijksregisternummer best in de wet opgenomen.

37. De erkende aanbieders bieden doorgaans nog andere diensten aan waardoor het risico reëel is dat zij de persoonsgegevens die zij verzamelden met het oog op het doeleinde waarvoor zij erkend zijn, voor andere commerciële doeleinden zullen gebruiken. In de artikelsgewijze bespreking wordt opgemerkt dat er garanties zullen gevraagd worden om dit te beletten. Deze zullen deel uitmaken van de door de Koning vast te stellen voorwaarden voor erkenning. De Commissie neemt hier akte van en zij gaat er van uit dat voornoemd toekomstig uitvoeringsbesluit haar nog in een later stadium voor advies zal voorgelegd worden. Tegelijk dringt zij er op aan om reeds in het voorontwerp het principe op te nemen dat de persoonsgegevens die worden verzameld in het kader van de elektronische identificatie, niet voor andere doeleinden mogen worden gebruikt.

38. Verder verleent artikel 12, § 5, van het voorontwerp een wettelijke machtiging aan de erkende diensten voor elektronische identificatie om het Rijksregisternummer te gebruiken. Er wordt echter niet gemotiveerd waarom deze wettelijke uitzondering op de regeling opgenomen in de wet van 8 augustus 1983 noodzakelijk is. In het artikel zelf wordt bepaald dat de aanbieder van een erkende dienst voor elektronische identificatie moet worden beschouwd als een onderaannemer van de erkennende overheid, *in casu* Fedict, in de zin van artikel 5, eerste lid, 3°, van de wet van 8 augustus 1983. Deze specificering volstaat om dergelijke erkende aanbieder op basis van de bepalingen van de wet van 8 augustus 1983 te machtigen. Er is bijgevolg geen objectieve redenen om voor deze doelgroep een uitzondering op de wet van 8 augustus 1983 op te nemen. De tekst van deze paragraaf wordt bijgevolg best beperkt tot :

> *"De aanbieder van een erkende dienst voor elektronische identificatie wordt voor de toepassing van dit artikel beschouwd als een onderaannemer van de erkennende overheid in de zin van artikel 5, eerste lid, 3°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen".*

De Commissie vestigt er volledigheidshalve de aandacht op dat indien een aanbieder van een erkende dienst voor elektronische identificatie met het oog deze dienst gegevens wenst te verifiëren in het Rijksregister, hij daartoe een machtiging zal moeten aanvragen bij het bevoegde sectoraal comité.

Artikel 13 voorontwerp

39. Het eerste lid van dit artikel draagt de zorg voor het EIM op aan de houder ervan (exclusieve controle, beschermen tegen verlies, diefstal). In de artikelsgewijze bespreking wordt gepreciseerd dat exclusieve controle onder meer inhoudt dat paswoorden strikt confidentieel worden

gehouden. De Commissie stelt vast dat het voor een aantal burgers onmogelijk is om bijvoorbeeld hun paswoorden strikt confidentieel te houden.

40. Steeds meer diensten zijn uitsluitend digitaal toegankelijk, terwijl een deel van de bevolking zich hieraan niet heeft kunnen aanpassen. Wanneer zo iemand op bepaalde diensten beroep wenst te doen, heeft hij vaak geen andere keuze dan bijvoorbeeld zijn eID te overhandigen aan een derde en deze laatste eveneens zijn pincode te verschaffen. De derde waarop hij beroep doet, zal wellicht iemand zijn die hij als integer inschat en die dus geen misbruik zal maken van dit instrument. Quid als deze derde dit toch doet. Is de houder van het EIM dan in de zin van dit artikel van het voorontwerp tekortgeschoten?

41. Artikel 13, tweede lid, van het voorontwerp bepaalt dat een EIM dat niet meer geldig is of ingetrokken is, niet meer door de houder mag worden gebruikt. Uit de bijkomende toelichting van de steller van het voorontwerp van 22 augustus 2016, blijkt dat het niet ongewoon is om de houder van een EIM op die manier te responsabiliseren. Uit de tekst blijkt dat alleen de houder die ter kwader trouw is (gebruikt zijn EIM goed wetende deze vervallen of ingetrokken is) wordt geviseerd. De Commissie neemt hier akte van en vestigt er volledigheidshalve de aandacht op dat een dergelijke responsabilisering van de houder, evident geen afbreuk doet aan de verplichtingen en verantwoordelijkheden van de andere actoren (zoals de aanbieder van het EIM).

OM DEZE REDENEN,
de Commissie

verleent gunstig advies voor zover rekening wordt gehouden met de opmerkingen geformuleerd in de punten 5, 13-15, 25-29, 31, 32, 34, 36-38 en 41.

De Wnd. Administrateur, De Voorzitter,

(get.) An Machtens (get.) Willem Debeuckelaere